

RECREATIESCHAP

WESTFRIESLAND

Jaarstukken 2018

Inhoudsopgave

Jaarverslag	2
Algemeen	3
Programmaverantwoording.....	5
Programma 1 - Recreatieterreinen	5
Programma 2 - Recreatieve netwerken	6
Programma 3 - Algemeen beheer en beleid	7
Programma 4 - Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	9
Paragrafen.....	11
Weerstandsvermogen en risicobeheersing	12
Onderhoud kapitaalgoederen.....	15
Financiering.....	15
Bedrijfsvoering	16
Jaarrekening	18
Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening en de toelichting	19
Overzicht structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves.....	25
Informatie Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)	25
De balans en toelichting op de balans	28
Balans per 31 december 2018	29
Toelichting op de balans	31
Bijlagen	40
Bijdrage 2018 per deelnemer	41
Overzicht baten en lasten per taakveld	41

Jaarverslag

Algemeen

Binnen het Recreatieschap zal 2018 vooral in het geheugen gegrift staan als een jaar met een van de langste en warmste zomers sinds eeuwen. Een periode die vooral veel vroeg van de collega's van Groen- en Recreatiebeheer. Maar die ook de waarde van de recreatieterreinen en voorzieningen duidelijk maakte. Tal van bezoekers van binnen en buiten de regio zochten verkoeling in het (zwem)water, zochten de koelte op van de schaduw die de natuur ons brengt of genoten van een mooie vaar-, fiets- of wandeltocht.

Bedrijfsmatig zijn in 2018 weer stappen gezet om de organisatie nog beter 'in control' te hebben. De samenwerking met de SED organisatie die het Recreatieschap Westfriesland ondersteunt, was daarin essentieel. Concrete maatregelen daarvan zijn dat er een beheersplan is vastgesteld. Ook is het systeem om de eigendomssituatie, huur, verhuur, pacht en verpachting in beeld te brengen, gereedgekomen. Zaken die bijdragen aan een nog effectievere en efficiëntere manier van werken en die bijdragen aan de interne beheersing.

De uitvoering van het Natuur- en Recreatieplan Westfriesland vordert gestaag. Het afgelopen jaar is de capaciteit om het plan uit te voeren uitgebreid (0,55 fte). In 2018 zijn verschillende projecten afgerond en opgestart. Zo is onder meer de opwaardering van de Vooroever Vlietsingel afgerond, het beleid voor camperplaatsen afgerond, zijn er twee officiële kitesurflocaties gekomen in Westfriesland en is in het Streekbos een toekomstbestendig toiletgebouw gerealiseerd. Bij de uitvoering is er nauwe samenwerking met gemeenten, ondernemers en andere overheden en maatschappelijke partijen.

Naast de projecten en specifieke zaken bestond 2018 ook voor een groot deel uit de dagelijkse werkzaamheden. Daarbij gaat het om regulier beheer en onderhoud van de routenetwerken, terreinen en andere recreatievoorzieningen. De versterking van de biodiversiteit speelt daarin een steeds grotere rol. Maar bij deze dagelijkse taken hoort ook de belangenbehartiging voor de recreatie in Westfriesland en advisering aan gemeenten en andere partijen. En tot slot communicatie- en voorlichtingswerkzaamheden om toeristen, recreanten, bestuurders en raadsleden te informeren over het recreatieaanbod in de regio en de activiteiten en werkzaamheden van het Recreatieschap.

Overzicht beleidsdoelen

Het volgende schema bevat een overzicht van de beleidsdoelen uit de begroting 2018. Aangegeven is of deze doelen wel, niet of deels zijn behaald. Wanneer doelen deels of niet zijn behaald, is een toelichting gegeven. Dat is ook gedaan wanneer dit ter verduidelijking van de taak is. De beleidsdoelen van het Recreatieschap staan in de programma's 1 tot en met 3 in de begroting 2018.

Beoogde beleidsdoelen	Behaald	Toelichting
Programma 1 - Recreatieterreinen		
<i>Algemeen: Onderhoud en beheer van de openluchtrecreatieterreinen</i>		
Onderhoud en beheer van stranden, speel- en ligweiden	Wel	
Onderhoud en beheer van park- en speelmeubilair	Wel	
Onderhoud van wegen, paden en openbare parkeerterreinen	Wel	
Onderhoud van (toilet)gebouwen	Wel	
Onderhoud en beheer van bruggen en steigers, duikers en trailerhellingen	Wel	
Bagger- en schouwwerkzaamheden in en langs sloten	Wel	

Beheer van zwemwaterlocaties op eigen terreinen en terreinen van derden	Wel	Naast de eigen terreinen twee locaties in Hoorn en één in Enkhuizen.
Programma 2 - Recreatieve netwerken		
Het beheer en onderhoud van de bebording van het vaar-, fiets- en wandelnetwerk	Wel	
Uitbreiden en ontwikkelen van het wandelnetwerk	Deels	In 2018 is gestart met de realisatie van het project 'afroden wandelnetwerk Westfriesland' (onderdeel van het Natuur- en Recreatieplan Westfriesland). Dit project zal naar verwachting in 2019 worden afgerond.
Uitbreiden en ontwikkelen van het vaarroutenetwerk	Deels	In 2018 zijn de eerste delen van het netwerk bewegwijzerd. In 2019 wordt dit afgerond. Voor dit project wordt aangesloten op het sloepennetwerk (www.sloepennetwerk.nl).
Uitbreiden en ontwikkelen van het fietsroutenetwerk	Deels	Er zijn op trajectniveau aanpassingen gedaan ten behoeve van de kwaliteit en er wordt meegewerkt aan het project van het fietsplatform om de Landelijke Fiets-routes te vernieuwen.
Secretariaat en uitvoering van taken voor de Beheerstichting Fietsroutenetwerk Noord-Kennemerland en Westfriesland	Wel	
Programma 3 - Algemeen beheer en beleid		
Uitvoering uitvoeringsprogramma Natuur- en Recreatieplan Westfriesland	Wel	Verschillende projecten zijn gerealiseerd of gestart.

Programmaverantwoording

Programma 1 - Recreatieterreinen

Wat hebben we bereikt?

Het beheer en onderhoud van de terreinen is corebusiness van het Recreatieschap. Het beheer is primair gericht op de recreatie. Maar waar het kan, gaat dit zo natuurlijk en ecologisch mogelijk en dragen wij daarmee bij aan de biodiversiteit in de regio. In de praktijk komt dat neer op extensief/natuurlijk waar het kan en intensief waar het moet. Op deze manier beheert het Recreatieschap de terreinen zo efficiënt mogelijk om aantrekkelijke openbare openluchtrecreatieterreinen te ontwikkelen en te houden voor de eigen inwoners, dagjesmensen, verblijfsrecreanten en toeristen van buiten de regio.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Het Recreatieschap heeft ruim 300 hectare aan recreatieterrein in beheer. De terreinen bevatten vele kilometers wandel- en fietspaden, bruggen en steigers, parkmeubilair, waterlopen en open waterpartijen die beheerd en onderhouden worden om de kwaliteit op peil te houden. De terreinen worden intensief gebruikt. De inrichting sluit daar op aan waardoor het beheer intensief en veelomvattend is.

Het beheer is onderhevig aan wet- en regelgeving. Dan gaat het om de algemene natuur- en milieuwetten, maar ook om wetten en regels specifiek voor recreatie. Om zwemstranden aan de regels van de Europese zwemwaterwetgeving te laten voldoen worden deze intensief beheerd en dagelijks gekeurd. Naast de zwemlocaties op onze eigen terreinen voert het Recreatieschap ook het zwemwaterbeheer voor de locaties van gemeenten. Maar er is ook wetgeving voor de controle van speeltoestellen en 'boomveiligheid'. Zeker nu er steeds meer bomen worden getroffen door essentaksterfte en bastwoekerziekte vraagt boomveiligheid steeds meer inspanning van de beheerders.

In het Natuur- en Recreatieplan Westfriesland heeft het Recreatieschap zichzelf als doel opgelegd de biodiversiteit te willen bevorderen. Dit is gedaan door - waar dit kan - zo natuurlijk mogelijk te beheren en door in de terreininrichting rekening te houden met de biodiversiteit of het beheer hiervoor aan te passen. Daardoor is biodiversiteit integraal onderdeel van de dagelijkse werkzaamheden. In de praktijk kan dat op verschillende manieren. Bijvoorbeeld door delen van terreinen zo laat mogelijk in het jaar te maaien, gebieden af te sluiten voor recreatie of zo in te richten dat alleen extensieve recreatie mogelijk is. De natuur krijgt daar alle ruimte. Maar ook de beplantingskeuze en maatregelen zoals het laten liggen van gekapte of omgevallen bomen dragen bij aan de ecologie. In 2018 is in het Egboetswater gestart met beheer door een schaapskudde. Dit beheer zorgt voor een gevarieerdere samenstelling van de grasmat wat goed is voor de diversiteit van flora en fauna. Verder streeft het Recreatieschap ernaar natuur- en milieuvriendelijke materialen te gebruiken en geen bestrijdingsmiddelen.

Naast dat de terreinen worden gebruikt voor de recreatie, zijn er in 2018 ongeveer 70 evenementen en activiteiten gehouden op de terreinen van het Recreatieschap. Dat zijn uiteenlopende evenementen zoals de Medemblik Regatta, verschillende Nieuwjaarsduiken en kofferbakmarkten. Het grootste deel bestaat uit kleinere activiteiten zoals sportdagen van scholen. Een andere trend die we de laatste jaren zien, is het georganiseerd buitensporten door bootcampscholen en wandel- of hardloopclubs. Activiteiten waar de recreatieterreinen een perfect decor voor vormen. Bij het toestaan van al deze activiteiten is er veel aandacht voor het voorkomen van terreinschade, verstoring van de natuur en het beperken van overlast voor de andere gebruikers.

Programma 2 - Recreatieve netwerken

Wat hebben we bereikt?

Het Recreatieschap heeft in 2018 de recreatieve netwerken voor het fietsen, varen en wandelen in Westfriesland beheerd. Daarbij ging het om ontwikkeling van de netwerken en de plaatsing, beheer en onderhoud van de bebording. Het basisbeheer is uitbesteed aan daarin gespecialiseerde aannemers. Maatwerk en urgente zaken zijn zelf opgepakt. Hiermee is aan de recreanten en toeristen een kwalitatief routenetwerk geboden, waar ontspannen, actief en veilig kan worden gewandeld, gevaren of gefietst.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Wandelnetwerk

In 2017 is gestart met de planvorming voor de verdere ontwikkeling van het wandelnetwerk tot een gebiedsdekkend netwerk. Het project 'Afronden wandelnetwerk Westfriesland' is opgenomen in het uitvoeringsprogramma en vanuit de provincie Noord-Holland is een subsidie van € 343.500 beschikbaar. In 2018 is gestart met de uitvoering van het project. Begin 2019 zullen de eerste delen bewegwijzerd worden. Het netwerk zal naadloos aansluiten op de netwerken in de omliggende gebieden waardoor uiteindelijk een wandelnetwerk Noord-Holland ontstaat, waar het netwerk in Westfriesland onderdeel van is. In het plan is ook de ontwikkeling van het langeafstandswandelpad Westfriesse Omringdijk opgenomen. Voor de bestaande delen van het netwerk is het beheer gevoerd om het netwerk en de bewegwijzering in stand te houden.

Fietsroutenetwerk

Het Recreatieschap beheert het fietsroutenetwerk in Westfriesland. In 2018 is het beheer van het netwerk in Noord-Kennemerland afgestoten. Het gevoerde beheer is gericht op instandhouding van de bewegwijzering. Daarnaast voerde het Recreatieschap het secretariaat van de Beheerstichting Fietsroutenetwerk Westfriesland en Noord-Kennemerland en heeft het de werkzaamheden van deze stichting uitgevoerd. De stichting beheert de middelen die bij de oplevering van het project beschikbaar zijn gesteld voor promotie van het fietsroutenetwerk. Bij de uitvoering wordt aangesloten bij (boven)regionale projecten en initiatieven.

De inzet op het gebied van de (door)ontwikkeling van het netwerk was in 2018 beperkt, omdat in 2016 het gehele netwerk al is geactualiseerd. Wel zijn er op trajectniveau aanpassingen gedaan ten behoeve van de kwaliteit en veiligheid van het netwerk en wordt er meegewerkt aan het project van het fietsplatform om de Landelijke Fietsroutes te vernieuwen.

Vaarnetwerk

In 2017 is het Recreatieschap gestart met het vernieuwen van de bewegwijzering van het vaarroutenetwerk in Westfriesland. De nieuwe bewegwijzering is fysiek en qua vormgeving afgestemd met de aangrenzende regio's. Hiermee is de aanzet gegeven voor een provinciaal vaarroutenetwerk voor sloepen en de kleine recreatievaart. Daarnaast is gewerkt aan het oplossen van bestaande knelpunten in het netwerk en het voorkomen van nieuwe knelpunten. Het Recreatieschap zet in op het regionale netwerk en de bovenregionale routes zoals de route Rustenburg-Verlaat. Vaak kan dit door werk-met-werk te maken. Daarvoor is het van belang dat het bestaande netwerk en het gewenste netwerk bij alle partijen bekend zijn en er tijdig op ontwikkelingen wordt ingespeeld. Daarin heeft het Recreatieschap een grote rol. Zo is er in 2018 een subsidie van € 250.000 beschikbaar om knelpunten in het regionale netwerk op te lossen.

Programma 3 - Algemeen beheer en beleid

Wat hebben we bereikt?

In 2016 zijn het Natuur- en Recreatieplan Westfriesland en het bijbehorende uitvoeringsprogramma vastgesteld. In 2018 zijn er verschillende projecten uit het plan gestart en enkele afgerond. Omdat er bij het maken van het Natuur- en Recreatieplan een duidelijke koppeling is gelegd met het Pact van Westfriesland, dragen deze projecten ook bij aan de realisatie van de ambities uit het Pact. De uitvoering is en zal worden opgepakt samen met de gemeenten en andere (beherende) partijen in de regio.

Ook is er ingezet op communicatie en informatievoorziening. Naar recreanten over de recreatieve faciliteiten van het Recreatieschap, waarbij het gaat om de eigen inwoners, dagjesmensen en toeristen die langer in Westfriesland willen verblijven. Maar ook is er ingezet op communicatie en informatievoorziening naar de politieke achterban: het bestuur en de gemeenteraden, provincie en andere partners.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

In het uitvoeringsprogramma van het Natuur- en Recreatieplan Westfriesland staan verschillende projecten. Alle met hun eigen dynamiek. De dynamiek in het uitvoeringsprogramma ontstaat door invloed van projectpartners als grondeigenaren of subsidieverstrekkers of omdat andere projecten of werkzaamheden prioriteit kregen of vroegen. Hierdoor is het onvermijdelijk dat het plan regelmatig moet worden bijgesteld en geactualiseerd. Dat is ook in 2018 gedaan.

De uitgaven van deze projecten komen grotendeels ten laste van de programma's 1 en 2 en worden gedekt via de voor de uitvoering ingestelde reserve Natuur- en Recreatieplan. Mutaties met financiële gevolgen worden verwerkt in de voor- en eindejaarsrapportage.

De projecten zijn ingedeeld in verschillende categorieën: algemeen, routes en recreatieterreinen. Hieronder wordt een aantal projecten en activiteiten uitgelicht.

Algemeen

Het gaat hier om projecten niet-specifiek gericht op terreinen of routes. Bijvoorbeeld structureel overleg met andere beheerders en partijen in het werkveld en overleg met ondernemers over kansen voor samenwerking en nieuwe initiatieven. Maar ook projecten om bij te dragen aan het vergroten van de biodiversiteit in de regio. Hierop is in de verantwoording van programma 2 ingegaan. Het betreft ook het invoeren van het digitale beheersysteem. In 2018 zijn de te beheren voorzieningen in dit systeem ingevoerd zodat stapsgewijs met het werken 'in het veld' wordt gestart.

Routes

De projecten in dit thema sluiten aan of komen overeen met het genoemde in programma 2. Daar is ook al gemeld dat het project 'Afronding wandelnetwerk Westfriesland' en het daarin geïntegreerde langeafstandswandelpad over de Westfriese Omringdijk is gestart en zeer waarschijnlijk in 2019 wordt afgerond. De rol als adviseur en belangenbehartiger is daar benoemd.

Een langlopend project is het knelpuntvrij maken van de vaarroute Rustenburg-Verlaat. Hiervoor is het afgelopen jaar een onderzoek gedaan naar de (on)mogelijkheden voor het ophogen van de spoorbrug. Er is ook besloten de bediening van de sluis bij Rustenburg door vrijwilligers voort te zetten. De voorbereiding voor het oplossen van het laatste knelpunt, de brug bij Veenhuizen, is gestart en de middelen (eigen bijdragen en subsidies) hiervoor zijn beschikbaar gesteld.

In 2018 is ook gewerkt aan duidelijkheid krijgen over het beheer van de vaarroutes op het gebied van handhaving (nautisch beheer), fysiek beheer (maaien en baggeren), bediening en planologische borging van de

vaarroutes in Westfriesland. Voor de eerst- en laatstgenoemde zijn adviezen gemaakt richting de gemeenten hoe dit op te pakken. Voor het maaien van de vaarwegen is dit jaar gestart met een pilot waarbij er extra wordt gemaaid in de probleemtrajecten. De komende jaren zal de pilot worden voortgezet.

Ook is er in 2018 geadviseerd aan gemeenten en bijgedragen aan projecten van gemeenten. Er is een bijdrage geleverd aan een onderzoek naar het structureel oplossen van de knelpunten in vaarroute de Gouw en er is een bijdrage geleverd aan het project 'Passantenplaatsen Opmeer' dat in 2019 wordt uitgevoerd door de gemeente.

Recreatieterreinen

Op het uitvoeringsprogramma staan ook projecten op de eigen terreinen van het Recreatieschap.

Op De Vooroever bij Medemblik is de opwaardering van het terrein afgerond. De verplaatsing van watersportvereniging Bestevaer naar een andere locatie op het terrein is afgerond. Ook is de kom uitgediept en de toegang ervan verbreed. Tevens zijn de padenstructuur en de parkeerplaatsen in het Nesbos opgeknapt en is het nieuwe buitendijkse fietspad aangelegd. In samenwerking met de gemeente zijn buitensporttoestellen geplaatst in het gebied.

In het Streekbos is het in 2017 afgebrande toiletgebouw herbouwd. Het nieuwe gebouw sluit aan bij de wensen van de recreant van nu, is vandalismebestendig en zo gemaakt dat het efficiënt schoon te houden is. Onderdeel van het project was het verplaatsen van de opslag voor de horeca naar het paviljoen. Hierdoor ontstond er ruimte in het gebouw voor douches, die ondersteunend zijn aan de outdoor activiteiten in het gebied.

De ontwikkeling van durfsporten zien we de laatste jaren ook op de terreinen van het Recreatieschap. Recreanten zoeken nieuwe uitdagingen waarvan kitesurfen de meest voorkomende is en die ook de meeste impact heeft. In 2018 zijn de kitesurflocaties op de locaties Nesbos en Schellinkhout legaal geworden en met betonning aangegeven in het water. Voor Schellinkhout is samen met de kitesurfers en andere watersporters gewerkt aan de planvorming voor een speciaal watersportstrand. Doel van dit strand is de kite- en windsurfers een veilige plek te bieden. Door de verplaatsing van de kitezone zijn ook veiligheid en kwaliteit voor de zwemmers gewaarborgd. Dit wordt in 2019 verder uitgevoerd.

Een ander project in het uitvoeringsprogramma is de ontwikkeling van de Koopmanspolder. Eerder was al besloten niet in te zetten op het baggeren van de kom maar op een kwaliteitsverbetering waarbij alle functies tegen het licht zouden worden gehouden. In 2018 is de gemeente Medemblik een traject gestart om een verkenning te doen naar de kansen in de gehele kustzone tussen Enkhuizen en Medemblik. Er zal daarbij aansluiting gezocht worden bij de Agenda IJsselmeergebied 2050. Om de kwaliteitsverbetering van de Koopmanspolder goed op dit proces te laten aansluiten is het Recreatieschap gevraagd de uitvoering vooralsnog even uit te stellen.

Voorlichting

De externe communicatie aan recreanten en toeristen verloopt via de Destinatie Marketing Organisatie (DMO) Holland boven Amsterdam. Nieuws dat van belang is voor de Westfriese inwoners loopt via de regionale en lokale kranten en de website van het Recreatieschap. Op de website is toeristische, recreatieve en organisatorische informatie te vinden. Uiteraard worden ook sociale media ingezet. De voornaamste PR-activiteit is RecreActief Westfriesland, een dag waarop het Recreatieschap aan bestuurders, raadsleden en andere belanghebbenden laat zien wat het schap doet. Daarnaast is er in 2018 extra aandacht geweest om de raadsleden te betrekken bij het Recreatieschap. Dat gebeurde door de themabijeenkomsten op de regionale raadsledenbijeenkomsten maar ook door de nieuwsbrieven specifiek voor het algemeen bestuur en de raden en actieve communicatie over de agenda(stukken) van het algemeen bestuur.

Vanzelfsprekend voert het Recreatieschap zijn dagelijkse beleids- en projectmatige taken uit. Daarbij gaat het bijvoorbeeld om gevraagde en ongevraagde advisering en belangenbehartiging ten behoeve van de recreatie in Westfriesland.

Programma 4 - Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

U vindt in dit programma geen toelichting over 'wat hebben we bereikt' en 'wat hebben we daarvoor gedaan'. Dit programma bevat enkel de ramingen en verantwoordingen voor het budget onvoorzien, rentebaten van de uitgezette geldlening aan de gemeente Hoorn en de bijdragen van de deelnemende gemeenten.

Wat heeft het gekost?

Programma	Primitieve begroting 2018	Begroting na wijziging 2018	Werkelijk 2018
Programma 1 - Recreatieterreinen	841.000	1.013.000	908.000
Programma 2 - Recreatieve netwerken	48.000	261.000	121.000
Programma 3 - Algemeen beheer en beleid	243.000	313.000	308.000
Programma 4 - Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	25.000	25.000	0
Overhead	158.000	158.000	156.000
Vennootschapsbelasting	0	0	0
Totaal lasten	1.315.000	1.770.000	1.493.000
Programma 1 - Recreatieterreinen	148.000	208.000	198.000
Programma 2 - Recreatieve netwerken	13.000	33.000	8.000
Programma 3 - Algemeen beheer en beleid	0	0	5.000
Programma 4 - Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	1.129.000	1.128.000	1.128.000
Overhead	0	0	0
Vennootschapsbelasting	0	0	0
Totaal baten	1.290.000	1.369.000	1.339.000
Totaal saldo van baten en lasten	-25.000	-401.000	-154.000
Toevoeging reserves	45.000	148.000	148.000
Onttrekking reserves	91.000	559.000	335.000
Totaal mutaties reserves	46.000	411.000	187.000
Resultaat	21.000	10.000	33.000
	Voordelig	Voordelig	Voordelig

Toelichting afwijking begroting na wijziging en realisatie

Toelichting afwijking begroting na wijziging en realisatie

Opsomming van de voornaamste verschillen

Programma 1 - Recreatieterreinen

• Inrichten terrein De Hulk	11.000	V
• Verkoop grond De Hulk	-11.000	N
• Inruil auto	11.000	V
• Afboeking ingeruild materieel	-9.000	N
• Minder uitgaven groot onderhoud kapitaalgoederen, vanwege uitstel onderhoud	37.000	V
• Lagere uitvoeringskosten NRP. Diverse projecten nog niet gerealiseerd in 2018	74.000	V
• Exploitatie De Hulk	-7.000	N
• Exploitatie Wijdenes	-9.000	N

Programma 2 - Recreatieve netwerken

• Incidenteel budget ontwikkeling vaarfolder	4.000	V
• Incidenteel budget ontwikkeling vaarroute Rustenburg-Verlaat	6.000	V
• Lagere beheerkosten fietsroutenetwerk	9.000	V
• Lagere uitvoeringskosten NRP. Diverse projecten nog niet gerealiseerd in 2018	121.000	V
• NRP: subsidie brug Veenhuizen	-25.000	N

Programma 3 - Algemene beheer en beleid

• Inhuur beleidsmedewerker	10.000	V
----------------------------	--------	---

Programma 4 - Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

• Onvoorzien	25.000	V
• Verwacht resultaat	10.000	V

Mutaties in reserves

• Doordat diverse projecten NRP niet zijn gerealiseerd is de onttrekking ook niet gerealiseerd.	-187.000	N
• Lagere onttrekking aan de reserve kapitaalgoederen omdat de gerealiseerde lasten lager zijn.	-37.000	N

Totaal verschil van saldo en baten	33.000	V
---	---------------	----------

Paragrafen

Weerstandvermogen en risicobeheersing

Aanleiding en achtergrond

Met weerstandsvermogen wordt de mate bedoeld waarin het Recreatieschap in staat is om substantiële tegenvallers op te vangen, zonder dat de continuïteit van de bedrijfsvoering in gevaar komt. Voor een beoordeling van het weerstandsvermogen van het Recreatieschap moet de weerstandscapaciteit worden gezien in relatie tot mogelijke risico's.

Volgens artikel 3.4 van de Uitgangspunten Gemeenschappelijke Regelingen geldt 2,5% van de lasten als richtlijn voor de hoogte van de Algemene reserve. Bij zwaarwegende argumenten kan afgeweken worden van dit bedrag. Voor 2018 betekende dit uitgangspunt een hoogte van de Algemene reserve € 34.300. Op 1 januari 2018 bedroeg het geraamde bedrag van de Algemene reserve € 31.000. Dit bleef binnen de gestelde kaders.

De weerstandscapaciteit bestaat uit vrij aanwendbare middelen, onbenutte inkomstenbronnen en bezuinigingsmogelijkheden.

De vrij aanwendbare middelen zijn de reserves en onvoorzien. De reserves maken deel uit van het eigen vermogen. Tot de vrij aanwendbare reserves worden de reserves gerekend die van het algemeen bestuur nog geen specifieke bestemming hebben gekregen.

Hieronder een overzicht van de vrij aanwendbare middelen:

Overzicht vrij aanwendbare middelen	bedragen in euro's
	31-12-2018
Algemene bedrijfsreserve	41.000
Resultaat 2018	33.000
Reserve gelabelde en in uitvoering zijnde projecten	226.000
Reserve uitvoering Natuur- en recreatieplan	615.000
Reserve uitvoering Natuur- en recreatieplan fase 2	963.000
Totaal	1.878.000

Risico's

Het Recreatieschap voert een actief beleid op de beheersing van de risico's die zij loopt. Door een scherp inzicht in de actuele risico's worden de betrokken partijen in staat gesteld om op verantwoorde wijze besluiten te nemen.

Het Recreatieschap onderkent het belang van het in beeld brengen van risico's en het treffen van eventuele beheersmaatregelen. Eind 2017 heeft het Recreatieschap mogelijke risico's voor 2018 in beeld gebracht en uitgewerkt door deze te kwantificeren.

Bij de kwantificering in 2017 is gebruikgemaakt van een methode waarbij de kans op het voorkomen van het risico en de financiële gevolgen leiden tot een risicocijfer. Risico's met een cijfer op en boven de drempelwaarde van 15 worden opgenomen in de paragraaf "Weerstandvermogen en risicobeheersing" van de jaarstukken en de begroting.

Het Recreatieschap heeft voor 2018 de volgende risico's onderkend welke, gezien de waarde (kans x impact) van maximaal "6" zich ruim onder de drempelwaarde van "15" bevinden. Zodoende zijn deze risico's niet in de begroting 2018 opgenomen:

Onderwerp	Volledige beschrijving brutorisico	Genomen beheersmaatregel(en)	Gevolg	Kans (K)	Bedrag × kans	Drempel (Kans × impact)
Achterstallig onderhoud	Het Recreatieschap beschikt niet over geactualiseerde beheerplannen, waardoor er achterstallig onderhoud kan ontstaan, wat kan leiden tot letsel bij gebruikers.	Er is een nieuw (digitaal) op GIS gebaseerd beheersysteem aangeschaft. Alle terreinen en de voorzieningen in deze terreinen, zijn in beeld gebracht zodat budgetten getoetst kunnen worden.	€ 50.000	30%	€ 15.000	6
Beperkte bezetting	Door de beperkte personele bezetting leidt afwezigheid (bijvoorbeeld door ziekte) tot een bezettingsprobleem. Dat maakt dat het opvangen van de werkzaamheden leidt tot het niet uitvoeren van taken of extra kosten door inhuur.	Aandacht voor ARBO en veilig werken enerzijds en gebruik kennis inzet personeel van de afdeling P&O van de SED organisatie anderzijds.	€ 50.000	30%	€ 15.000	6
Terugtrekken deelnemer.	Door het terugtrekken van één der deelnemers gevolgd door het mogelijk teruglopen van de financiële inbreng, heeft directe invloed op het voortbestaan van RSW.	GR heeft hierin voorzien door hierover maatregelen op te nemen in de GR tekst Preventief beleid - communicatie met raadsleden Zorg voor content nut/noodzaak in de krant.	€ 100.000	10%	€ 10.000	4

In 2018 hebben zich geen significante problemen voorgedaan; de opgesomde risico's uit de risicoparagraaf van de begroting 2018 hebben zich niet geopenbaard. Deze risico's zijn ook voor 2019 onderdeel van het weerstandvermogen.

Ondanks dat alle gekwantificeerde risico's zich ook in 2019 onder de drempelwaarde van 15 bevinden, zijn deze in tegenstelling tot het beleid, voor de RSW in het kader van transparantie integraal opgenomen in de jaarrekening 2018.

Benodigde weerstandscapaciteit

Uit bovenstaand overzicht blijkt dat het totaalbedrag aan risico's € 40.000 bedraagt. Dit is de benodigde weerstandscapaciteit. Wij willen opmerken dat de inventarisatie van risico's een dynamisch proces is.

De beschikbare weerstandscapaciteit bedraagt per 31 december 2018 € 1.878.000. De benodigde weerstandscapaciteit is € 40.000. Daarmee beschikken wij over een ratio weerstandsvermogen van 47 (beschikbaar in relatie tot benodigd). Er zijn voldoende middelen om de risico's af te dekken.

Om het weerstandsvermogen te kunnen beoordelen is er een normtabel (zie onderstaande tabel) ontwikkeld door het Nederlands Adviesbureau Risicomanagement (NAR) in samenwerking met de Universiteit Twente. Het biedt een waardering van de berekende ratio. Ons weerstandsvermogen valt in de klasse A "uitstekend".

Waarderingscijfer	Ratio	Betekenis
A	>2,0	Uitstekend
B	1,4 - 2,0	Ruim voldoende
C	1,0 - 1,4	Voldoende
D	0,8 - 1,0	Matig
E	0,6 - 0,8	Onvoldoende
F	<0,6	Ruim onvoldoende

Financiële kengetallen

Het is verplicht om in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing te rapporteren over financiële kengetallen. Dit wordt middels de onderstaande tabel gedaan.

Jaarverslag	Verloop van de kengetallen			
	Kengetallen	Werkelijk 2017	Begroting 2018	Werkelijk 2018
1. a. netto schuldquote		-62%	81%	-49%
b. netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen		-82%	56%	-74%
2. solvabiliteitsrisico		53%	33%	55%
3. structurele exploitatieruimte		8%	0%	5%
4. grondexploitatie		nvt	nvt	nvt
5. belastingcapaciteit		nvt	nvt	nvt

Toelichting kengetallen

- De netto schuldquote (gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen) weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeenschappelijke regeling ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Als kritische grens wordt 100% aangehouden (bron: VNG). De gemeenschappelijke regeling zit hier onder.
 - Zie bovenstaande.
- Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeenschappelijke regeling in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Het eigen vermogen van een gemeenschappelijke regeling bestaat uit de reserves en het resultaat uit het overzicht van baten en lasten. De gemiddelde solvabiliteit voor alle gemeenten is circa 40% (bron: CBS). Het Recreatieschap zit hier boven.
- Dit kengetal is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte een gemeenschappelijke regeling heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt het onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves gedeeld door de totale baten en uitgedrukt in een percentage. De gemeenschappelijke regeling heeft structureel lagere lasten dan baten in 2018. Hierdoor is het percentage positief.
- Niet van toepassing.
- Niet van toepassing.

Onderhoud kapitaalgoederen

In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in de realisatie van de uitvoering van het beleid ten aanzien van het onderhoud van kapitaalgoederen en de daaruit voortvloeiende financiële consequenties. Voor de dekking van de kosten voor groot onderhoud aan de kapitaalgoederen is een Reserve kapitaalgoederen gevormd.

In 2018 is € 37.000 minder onttrokken aan de Reserve kapitaalgoederen dan begroot. De werkelijke lasten zijn lager uitgevallen. Dit betreft voor € 13.000 onderhoud voor een aantal toiletgebouwen, voor € 8.000 onderhoud riolering en voor € 14.000 onderhoud wegen en paden. De werkzaamheden worden opgeschoven naar de komende jaren.

Ontwikkeling Reserve kapitaalgoederen				
Omschrijving	Werkelijk 2018	Begroot 2019	Begroot 2020	Begroot 2021
<i>Stand per 1 januari</i>				
Reserve Kapitaalgoederen	214.000	227.000	206.000	185.000
Vermeerderingen:				
- Storting	45.000	45.000	45.000	45.000
Verminderingen	32.000	66.000	66.000	64.000
Stand per 31 december	227.000	206.000	185.000	166.000
Totaal				

Financiering

Het Recreatieschap hanteert het treasurybeleid van de gemeente Stede Broec.

Eind 2013 is het verplicht schatkistbankieren voor decentrale overheden ingevoerd. Overtollige middelen moeten worden aangehouden in de schatkist.

Kasgeldlimiet

De begrenzing van de renterisico's op de kortlopende middelen (< 1 jaar) vindt plaats door het vaststellen van een kasgeldlimiet. Deze limiet is door de minister van Financiën vastgesteld op 8,2% van het begrotingstotaal met een minimum van € 300.000. Voor 2018 was de begrote kasgeldlimiet € 108.000 (8,2% van € 1.315.000). Dit is lager als het door het ministerie gestelde minimum. Derhalve dient de gemiddelde netto-vlottende schuld onder de door het ministerie gestelde minimum van € 300.000 te blijven. Dit bedrag is in 2018 niet overschreden.

Renterisiconorm

De begrenzing van de renterisico's op de gemeentelijke langlopende middelen (> 1 jaar) vindt plaats door het vaststellen van een renterisiconorm. Deze norm is door de minister van Financiën vastgesteld op 20% van het begrotingstotaal met een minimum van € 2.500.000. Doelstelling van de renterisiconorm is, dat de leningenportefeuille zo moet worden gespreid, dat de renterisico's, die gelopen worden, gelijkmatig over de jaren worden gespreid. In 2018 is de norm niet overschreden. In 2018 is er alleen afgelost en zijn er geen nieuwe leningen afgesloten.

Bedrijfsvoering

Personeelsformatie en organisatieopbouw

Het organogram op de volgende bladzijde geeft een beeld van de personeelsformatie en organisatieopbouw ultimo 2018. Na de gemeenteraadsverkiezingen in 2018 is het bestuur gewijzigd:

Drechterland	Peter Kuiken is vervangen door Michiel Pijl.
Enkhuizen	Erik Struijlaart is vervangen door Esther Heutink-Wenderich.
Hoorn	Ben Tap is vervangen door Simon Broersma.
Opmeer	GertJan Nijpels is vervangen door Alex Kalthoff.

Organisatorisch is de beleidsformatie uitgebreid. Deze medewerker is gedetacheerd vanuit de SED organisatie. Voor de afdeling Groen- en Recreatiebeheer werd er incidenteel ingehuurd om de pieken, vooral in het hoogseizoen, op te vangen.

In het organogram zijn deze mutaties verwerkt.

Facilitaire organisatie

Vanaf 1 januari 2015 verzorgt de SED organisatie de facilitaire ondersteuning. Onder de facilitaire ondersteuning vallen alle zogenaamde PIOFAH-taken (personeel, inkoop, organisatie, financiën, automatisering en huisvesting).

Deze afspraken over de facilitaire ondersteuning door de SED aan het Recreatieschap zijn vastgelegd in een dienstverleningsovereenkomst met een producten- en dienstencatalogus.

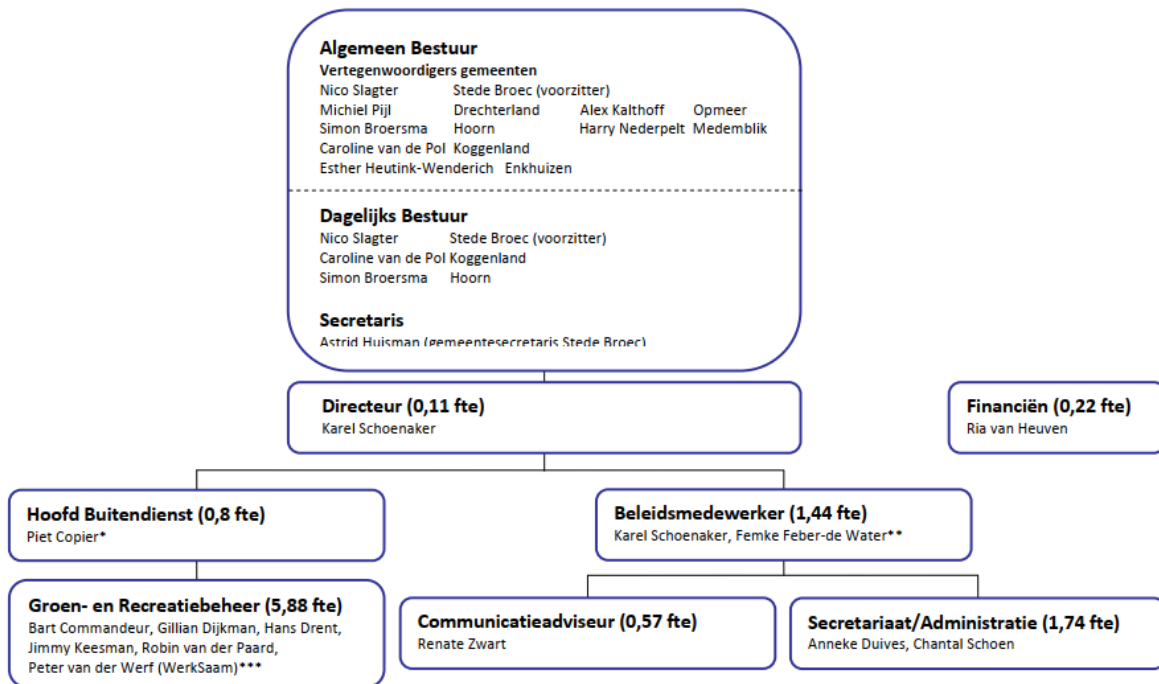
Ziekteverzuim

Het ziekteverzuimpercentage in 2018 bedroeg 1,5%.

Loonkosten

De loonkosten in 2018 bedroegen € 530.000. Naast deze loonkosten is er voor een bedrag van € 82.000 ingehuurd. Dit betrof voor € 49.000 inhuur van beleidscapaciteit. Deze kosten worden gedekt vanuit de Reserve Natuur- en Recreatieplan. Voor de overige kosten is ingehuurd voor de afdeling Groen- en Recreatiebeheer, een deel daarvan is ingezet voor inhuur van een medewerker van WerkSaam.

Organogram 2018

* Medewerker maakt gebruik van het generatiepact (1fte → 0,8 fte)

** Medewerker op detachingsbasis

*** Medewerker WerkSaam wordt voor 32 uur / 0,88 fte ingehuurd

Rechtmatigheid

Analyse begrotingsrechtmatigheid

Het investeringsbudget voor het toiletgebouw Streekbos is overschreden. De lasten worden gedekt door de Reserve NRP. In de Eindejaarsrapportage 2018 is bovenop het reeds geaccordeerde budget van € 100.000 een extra budget van € 26.000 geaccordeerd. Dit is niet juist aangepast in de begroting.

Het investeringsbudget voor de kade Vooroever is ook overschreden. Er is een budget geaccordeerd van € 21.000 en de werkelijke kosten zijn € 24.500.

De overschrijdingen leiden niet tot een onrechtmatig oordeel.

Jaarrekening

Dit tweede hoofdstuk bevat de jaarrekening met het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening en een toelichting op deze cijfers. Ook bevat dit hoofdstuk de balans en de toelichting daarop.

Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening en de toelichting

Overzicht van baten en lasten

In dit onderdeel treft u een financiële verantwoording aan, waarbij is opgenomen:

- de geraamde lasten en de werkelijke lasten per programma;
- de geraamde baten en de werkelijke baten per programma;
- de toevoegingen en onttrekkingen aan reserves;
- het gerealiseerde resultaat;
- een analyse van de verschillen tussen geraamde cijfers en werkelijke cijfers welke is opgenomen in het jaarverslag.

Programma	Primitieve begroting 2018	Begroting na wijziging 2018	Werkelijk 2018
Programma 1 - Recreatieterreinen	841.000	1.013.000	908.000
Programma 2 - Recreatieve netwerken	48.000	261.000	121.000
Programma 3 - Algemeen beheer en beleid	243.000	313.000	308.000
Programma 4 - Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	25.000	25.000	0
Overhead	158.000	158.000	156.000
Vennootschapsbelasting	0	0	0
Totaal lasten	1.315.000	1.770.000	1.493.000
Programma 1 - Recreatieterreinen	148.000	208.000	198.000
Programma 2 - Recreatieve netwerken	13.000	33.000	8.000
Programma 3 - Algemeen beheer en beleid	0	0	5.000
Programma 4 - Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	1.129.000	1.128.000	1.128.000
Overhead	0	0	0
Vennootschapsbelasting	0	0	0
Totaal baten	1.290.000	1.369.000	1.339.000
Totaal saldo van baten en lasten	-25.000	-401.000	-154.000
Toevoeging reserves	45.000	148.000	148.000
Onttrekking reserves	91.000	559.000	335.000
Totaal mutaties reserves	46.000	411.000	187.000
Resultaat	21.000	10.000	33.000
	Voordelig	Voordelig	Voordelig

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

Vaste activa

Investerings met economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven. Slijtende investeringen worden vanaf het moment van ingebruikneming lineair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur.

Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is. In het begrotingsjaar heeft een dergelijke vermindering overigens niet plaatsgevonden. De gehanteerde afschrijvingstermijnen bedragen in jaren:

Afschrijvingstermijnen	
Investerings met economisch nut	Afschrijvingstermijnen
Automatiseringsproducten	3 t/m 5 jaar
Inventaris	10 jaar
Straatwerk, beschoeiing en speeltoestellen	10 jaar
Schuren en steigers	10 t/m 15 jaar
Renovatie gebouwen	20 jaar
Nieuwbouw gebouwen	40 jaar
Technische installaties in gebouwen	15 jaar
Voertuigen, gereedschappen en overige materiaal	Gangbare ervaringsnormen

- * In de nota Activabeleid van de gemeente Stede Broec is opgenomen dat voor het vaststellen van de afschrijvingstermijnen van voertuigen, gereedschappen en overige materiaal de op dat moment gangbare ervaringsnormen worden gehanteerd.

Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven. Slijtende investeringen worden vanaf het moment van ingebruikneming lineair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur.

Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is. In het begrotingsjaar heeft een dergelijke vermindering overigens niet plaatsgevonden.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen bedragen in jaren:

Afschrijvingstermijnen	
Investerings met maatschappelijk nut	Afschrijvingstermijnen
Straatwerk en beschoeiing	10 jaar
Bruggen en overige grote kunstwerken	20 jaar

Financiële vaste activa

Leningen aan openbare lichamen zijn opgenomen tegen nominale waarde. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht.

VLOTTENDE ACTIVA

Vorraden

De handelsgoederen worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

VLOTTENDE PASSIVA

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden en overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (bijvoorbeeld door reorganisaties) dient wel een verplichting worden opgenomen.

Onvoorzien

In onderstaand overzicht wordt inzicht gegeven in het gebruik van het geraamde bedrag voor onvoorzien. In de primitieve begroting 2018 is een bedrag opgenomen van € 25.000.

Verloop post onvoorzien		
datum vergadering algemeen bestuur	Omschrijving	bedrag
	Saldo Onvoorzien 1 januari 2018	25.000
	Mutaties 2018	0
	Saldo Onvoorzien 31 december 2018	25.000

Overzicht incidentele baten en lasten

In 2018 zijn er incidentele lasten en baten geweest. Deze worden in onderstaand overzicht weergegeven.

Incidentele budgetten			Bedragen in euro's	
Programma	Omschrijving	Begroting na wijziging	Werkelijk	
<u>Incidentele lasten</u>				
Programma 1	Kosten kapitaalgoederen	69.000	32.000	
Programma 1	Boekwaarde ingeruild materieel	0	9.000	
Programma 2	Kosten Wandelnetwerk	5.000	6.000	
Programma 2	Onderzoek vaarroute Rustenburg	8.000	8.000	
<i>Projecten NRP:</i>				
Programma 1	Pilot maaibeheer	50.000	4.000	
Programma 2	Wandelnetwerken rouportal	7.500	5.000	
Programma 1	Bijdrage warmte-installatie Streekbos	54.000	46.000	
Programma 2	Passantenplaatsen Opmeer	25.000	25.000	
Programma 2	Wandelroutenetwerk	17.000	29.000	
Programma 2	Knelpunten De Gouw	16.000	18.000	
Programma 2	Bediening brug en sluis Rustenburg	10.000	10.000	
Programma 2	Opstellen projectplan en aanvragen subsidie	5.000	5.000	
Programma 3	Inhuur medewerker uitvoering beleidsplan	58.000	48.000	
<u>Mutaties reserves</u>				
Programma 1	Storting reserve afschrijvingslasten NRP	26.000	26.000	
Programma 2	Storting reserve afschrijvingslasten NRP	77.000	77.000	
<u>Incidentele baten</u>				
Programma 1	Inruil materieel	9.000	16.000	
Programma 2	Subsidie onderzoek vaarroute Rustenburg	8.000	8.000	
Programma 3	Controlekosten	0	4.000	
Programma 3	Suppletie omzetbelasting voorgaande jaren	0	1.000	
<u>Mutaties reserves</u>				
Programma 1	Onttr. reserve NRP 1 - Pilot maaibeheer	50.000	4.000	
Programma 1	Onttr. reserve NRP 1 - Toiletvoorziening Streekbos	26.000	26.000	
Programma 1	Onttr. reserve Kapitaalgoederen	69.000	32.000	
Programma 2	Onttr. reserve Gelab. Projecten: wandelnetwerk	5.000	6.000	
Programma 2	Onttr. reserve NRP 1 - wandelnetwerken rouportal	7.500	5.000	
Programma 2	Onttr. reserve NRP 2 - fase 2 Fietspad Vooroever	77.000	77.000	
Diverse programma's	Onttr. reserve NRP 2 - diverse projecten	184.350	181.000	

Presentatie van het structureel begrotingssaldo		2018
Saldo baten en lasten		-154.000
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves		187.000
Gerealiseerd resultaat		33.000
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)		12.000
Structureel resultaat		21.000

Overzicht structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

Structurele toevoegingen

Er zijn geen structurele toevoegingen aan de reserves.

Structurele onttrekkingen

De structurele onttrekking zijn ter

- a. dekking van de kapitaallasten van het paviljoen Streekbos.
- b. dekking van de afschrijvingslasten van de aanlegvoorzieningen Drachterveld

Onttrekking aan de reserves	Raming begrotingsjaar na wijziging	Waarvan structureel	Realisatie begrotingsjaar	Waarvan structureel
Reserve kap.lasten Paviljoen Streekbos	1.000	1.000	1.000	1.000
Reserve dekking afschrijvingslasten Natuur- en Recreatieplan	27.000	27.000	1.000	1.000
Totaal	28.000	28.000	2.000	2.000

Informatie Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

Voor de uitvoering van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de (semi) publieke sector (WNT) heeft de gemeenschappelijke regeling zich gehouden aan de beleidsregel toepassing WNT en deze als normenkader bij het opmaken van deze jaarrekening gehanteerd.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. *Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling*

bedragen x € 1	K.G.J. Schoenaker
Functiegegevens	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,11
Dienstbetrekking?	nee
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	
Beloningen betaalbaar op termijn	
<i>Subtotaal</i>	9.832
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	21.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Totale bezoldiging	9.832
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.

Gegevens 2017	
bedragen x € 1	K.G.J. Schoenaker
Functiegegevens	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2017	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,11
Dienstbetrekking?	nee
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	
Beloningen betaalbaar op termijn	
<i>Subtotaal</i>	9.669
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	22.389
Totale bezoldiging	9.669

De heer Schoenaker is in dienst bij de gemeente Stedebroec. Het Recreatieschap Westfriesland huurt de heer Schoenaker in als directeur van het Recreatieschap Westfriesland. Er is dus sprake van een leidinggevende topfunctionaris zonder dienstbetrekking. De heer Schoenaker vervult deze functie vanaf 1 juli 2016. Omdat hij deze functie al langer dan 12 maanden vervult, vindt verantwoording in bovenstaande tabel plaats.

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

De betreffende categorie was in 2018 niet van toepassing voor het Recreatieschap Westfriesland.

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

De betreffende categorie was in 2018 niet van toepassing voor het Recreatieschap Westfriesland.

1d. Topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.700 of minder

NAAM TOPFUNCTIONARIS	FUNCTIE
N.C.P. Slagter	Voorzitter Dagelijks bestuur en Lid Algemeen Bestuur
P.A. Kuiken	Lid Algemeen Bestuur (tot 24-04-2018)
M. Pijl	Lid Algemeen Bestuur (per 24-04-2018)
B.A. Tap	Lid Dagelijks Bestuur en Lid Algemeen Bestuur (tot 05-06-2018)
S. Broersma	Lid Dagelijks Bestuur en Lid Algemeen Bestuur (per 05-06-2018)
H.P.F. Nederpelt	Lid Algemeen Bestuur
G.J.A.M. Nijpels	Lid Algemeen Bestuur (tot 19-04-2018)
A.H.M. Kalthoff	Lid Dagelijks Bestuur en Lid Algemeen Bestuur (per 19-04-2018)
E. Struijlaart	Lid Algemeen Bestuur
C.M. Van de Pol	Lid Dagelijks Bestuur en Lid Algemeen Bestuur

De AB/DB-leden zijn onbezoldigd.

1e. In het geval een topfunctionaris, niet zijnde een toezichhoudende topfunctionaris, op of na 1-1-2018 met een WNT-instelling een dienstbetrekking aangaat en hij/zij bij andere WNT-instellingen reeds een dienstbetrekking heeft als topfunctionaris, niet zijnde een toezichhoudende topfunctionaris, zijn bepaalde of alle onderdelen van onderstaande tabel van toepassing. Indien van toepassing kan het betreffende tabelonderdeel dienen als aanvulling op tabel 1a of 1d.

De betreffende categorie was in 2018 niet van toepassing voor het Recreatieschap Westfriesland.

2. Uitsluitingen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking

De betreffende categorie was in 2018 niet van toepassing voor het Recreatieschap Westfriesland.

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2018 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Vennootschapsbelasting (vpb)

In 2018 is geen sprake van een vpb last voor het Recreatieschap Westfriesland.

De balans en toelichting op de balans

Balans per 31 december 2018

(bedragen x € 1.000)	31-12-2018	31-12-2017
ACTIVA		
Vaste activa		
Materiële vaste activa	1.544	1.295
Investerings met een economisch nut	1.342	1.219
Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	202	76
Financiële vaste activa	337	342
Leningen aan:		
Openbare lichamen als bedoeld in artikel 1, onderdeel a, van de Wet financiering decentrale overheden	337	342
Totaal vaste activa	1.881	1.637
Vlottende activa		
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	2.576	3.168
Vorderingen op openbare lichamen	110	474
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	2.464	2.680
Overige vorderingen	2	14
Liquide middelen	163	253
Kassaldi	0	0
Banksaldi	163	253
Overlopende activa	2	2
Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	2	2
Totaal vlottende activa	2.741	3.423
Totaal generaal	4.622	5.060

(bedragen x € 1.000)		
PASSIVA	31-12-2018	31-12-2017
Vaste passiva		
Eigen vermogen	2.534	2.687
Algemene reserve	41	41
Bestemmingsreserves	2.460	2.604
Gerealiseerde resultaat	33	42
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	1.587	1.687
binnenlandse banken en overige financiële instellingen	1.587	1.687
Totaal vaste passiva	4.121	4.374
Vlottende passiva		
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	339	617
Banksaldi	0	0
Overige schulden	339	617
Overlopende passiva	162	69
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	15	51
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren		
- overige Nederlandse overheidslichamen	139	10
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen.	8	8
Totaal vlottende passiva	501	686
Totaal generaal	4.622	5.060
Gewaarborgde geldleningen	0	0
Garantstellingen	0	0

Toelichting op de balans

ACTIVA

VASTE ACTIVA

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

Materiële vaste activa	Boekwaarde per 31-12-2018	Boekwaarde per 31-12-2017
Investerings met een economisch nut	1.342.000	1.219.000
Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	202.000	76.000
Totaal	1.544.000	1.295.000

Investerings met economisch nut

Het volgende overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de investeringen met economisch nut onderverdeeld weer. Bij de reserves is aangegeven welke reserves beschikbaar zijn ter dekking van de kapitaalslasten.

Investerings met economisch nut	Boekwaarde 31-12-2017	Investe- ringen	Desinves- teringen	Afschrij- vingen	Bijdragen van derden	Afwaar- deringen	Boekwaarde 31-12-2018
Gronden en terreinen	278.000			3.000			275.000
Bedrijfsgebouwen	767.000	256.000	133.000	23.000			867.000
Vervoermiddelen	101.000	71.000	3.000	17.000			152.000
Machines, apparaten en installaties	43.000		6.000	9.000			28.000
Overige materiële activa	30.000			10.000			20.000
Totaal	1.219.000	327.000	142.000	62.000	0	0	1.342.000

Het Recreatieschap heeft grond bij de Hulk in erfpacht uitgegeven.

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen staan in onderstaand overzicht vermeld.

Investerings economisch nut 2018	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed 2018
Aanschaf auto	31.000	32.000
Toiletgebouw Streekbos	116.000	122.000
Aanschaf klepelmaaier	45.000	40.000
Totaal	192.000	194.000

Investerings met maatschappelijk nut

In 2018 hebben er diverse investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut plaatsgevonden. De boekwaarde van de investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut hadden het volgende verloop:

Investerings met maatschappelijk nut	Boekwaarde 31-12-2017	Investeringen	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2018
Grond, weg- en waterbouwkundige werken	59.000	136.000		5.000			190.000
Overige materiële vaste activa	17.000			5.000			12.000
Totaal	76.000	136.000	0	10.000	0	0	202.000

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen met maatschappelijk nut staan in onderstaand overzicht vermeld.

Investerings maatschappelijk nut 2018	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed 2018
Kade Vooroever	21.000	25.000
Aanleg bruggen	33.000	34.000
Fietspad Vooroever	77.000	77.000
Totaal	131.000	136.000

Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa gedurende het jaar 2018 wordt in onderstaand overzicht weergegeven:

Financiële vaste activa	Boekwaarde 31-12-2017	Investeringen	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2018
Leningen aan:							
Openbare lichamen als bedoeld in artikel 1, onderdeel a, van de Wet financiering decentrale overheden	342.000			5.000			337.000
Totaal	342.000	0	0	5.000	0	0	337.000

Het betreft een lening tot 2052. Per jaar wordt € 20.000 aan aflossing en rente betaald. Voor 2019 bedraagt de aflossing € 5.000 en de rente € 15.000.

VLOTTENDE ACTIVA

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden:

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	Boekwaarde 31-12-2018	Voorziening oninbaarheid	Balanswaarde 31-12-2018	Balanswaarde 31-12-2017
Vorderingen op openbare lichamen	110.000	0	110.000	474.000
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd < 1 jaar	2.464.000	0	2.464.000	2.680.000
Overige vorderingen	2.000	0	2.000	14.000
Totaal	2.576.000	0	2.576.000	3.168.000

Er is een rekening-courantverhouding met het Rijk aangegaan en de overtollige middelen worden verplicht belegd bij de schatkist. In de tabel hieronder is het overzicht opgenomen van de middelen die gemiddeld per kwartaal buiten 's Rijks schatkist zijn aangehouden (BBV artikel 52c, lid b).

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1.000)						
Verslagjaar						
(1)	Drempelbedrag	250	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dag basis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	200	187	171	200	
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	50	63	79	50	
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-	
(1) Berekening drempelbedrag						
Verslagjaar						
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	1.315				
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	1.315				
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-				
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000	Drempelbedrag	250				
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen						
Verslagjaar						
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	18.026	16.993	15.705	18.434	
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92	
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	200	187	171	200	

Het drempelbedrag voor 2018 bedraagt € 250.000. Het saldo liquide middelen per 31-12-2018 lag beneden deze drempel.

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

Liquide middelen	Boekwaarde per 31-12-2018	Boekwaarde per 31-12-2017
Kassaldi	0	0
Banksaldi	163.000	253.000
Totaal	163.000	253.000

Overlopende activa

De post overlopende activa kan als volgt onderscheiden worden:

Overlopende activa	Boekwaarde per 31-12-2018	Boekwaarde per 31-12-2017
Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van de volgende begrotingsjaren komen	2.000	2.000
Totaal	2.000	2.000

VASTE PASSIVA

Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

Eigen vermogen	Boekwaarde per 31-12-2018	Boekwaarde per 31-12-2017
Algemene reserve	41.000	41.000
Bestemmingsreserves	2.460.000	2.604.000
Gerealiseerd resultaat	33.000	42.000
Totaal	2.534.000	2.687.000

Het verloop van de reserves in 2018 is als volgt:

Ontwikkeling reserves						
Omschrijving	Boekwaarde 1-1-2018	Toevoeging	Onttrekking	Bestemming resultaat 2017	Vermindering ter dekking van afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2018
Algemene reserve	41.000					41.000
<i>Bestemmingsreserves:</i>						
Reserve gelabelde en in uitvoering zijnde projecten	232.000		6.000			226.000
Reserve uitvoering Natuur- en recreatieplan	608.000		35.000	42.000		615.000
Reserve uitvoering Natuur- en recreatieplan fase 2	1.314.000		351.000			963.000
Reserve Kapitaalgoederen	214.000	45.000	32.000			227.000
<i>Reserves ter dekking van kapitaallasten</i>						
BR dekking kaplasten paviljoen Streekbos	21.000				1.000	20.000
BR dekking afschrijvingslasten Natuur- en recreatieplan	215.000	195.000			1.000	409.000
Totaal	2.645.000	240.000	424.000	42.000	2.000	2.501.000

Toelichting aard van de reserves

- Algemene reserve: dit is een vrije reserve welke wordt gevormd door batige jaarresultaten en kan aangewend worden bij (incidentele) financiële tegenvallers in de bedrijfsvoering.
- Reserve Gelabelde en in uitvoering zijnde projecten: deze reserve is bedoeld voor dekking van goedgekeurde projecten welke nog niet zijn gestart of nog niet afgerond.
- Reserve uitvoering Natuur- en recreatieplan: deze reserve is bedoeld voor dekking van de incidentele kosten voor de uitvoering van het Natuur- en recreatieplan.
- Reserve uitvoering Natuur- en recreatieplan fase 2: deze reserve is bedoeld voor dekking van de incidentele kosten voor de uitvoering van het Natuur- en recreatieplan, tweede fase.
- Reserve Kapitaalgoederen: dit is een egalisatiereserve ter dekking van de kosten voor onderhoud aan wegen, riolering, waterwegen, bruggen en groen.
- Reserve ter dekking kapitaallasten paviljoen Streekbos: dit is een reserve ter dekking van een gedeelte van de kapitaallasten van het paviljoen in het Streekbos.
- Reserve ter dekking afschrijvingslasten Natuur- en recreatieplan: deze reserve is ingesteld ter dekking van de afschrijvingslasten van de uitgevoerde investeringen die in het NRP zijn opgenomen.

Toevoegingen

De reserves zijn toegenomen door de volgende toevoegingen:

- Reserve kapitaalgoederen: conform de begroting is een bedrag van € 45.000 toegevoegd aan deze reserve.
- Reserve dekking afschrijvingslasten Natuur- en recreatieplan: de storting betreft een bedrag van € 77.000 voor de afschrijvingslasten van het fietspad Vooroever zoals besloten in de Eindejaarsrapportage 2018. Daarnaast is een bedrag van € 118.000 toegevoegd aan deze reserve voor de afschrijvingslasten van het toiletgebouw in het Streekbos. Dit is conform het besluit in de Voorjaarsrapportage 2018 (€ 92.000) en het besluit in de Eindejaarsrapportage 2018 (€ 26.000).

Onttrekkingen

De reserves zijn afgenomen door de volgende onttrekkingen:

- Reserve gelabelde en in uitvoering zijnde projecten: Er is een bedrag van € 6.000 onttrokken ten behoeve van het wandelnetwerk.
- Reserve Uitvoering Natuur - en recreatieplan: Er is in totaal € 35.000 aan deze reserve onttrokken:
 - Een bedrag van € 26.000 voor de toiletvoorziening Streekbos (AB besluit van 12 december),
 - Een bedrag van € 4.000 voor de pilot maaibeheer,
 - Een bedrag van € 5.000 voor routeportal.
- Reserve Uitvoering Natuur - en recreatieplan fase 2: In totaal is er € 351.000 aan de reserve onttrokken. Dit is als volgt opgebouwd:
 - Nieuwbouw Toiletvoorziening Streekbos € 92.000
 - Aanleg warmte-installatie Streekbos € 46.000
 - Fietspad Vooroever € 77.000
 - Bijdrage voor aanleg passantenplaatsen Opmeer € 25.000
 - Wandelroutenetwerk € 29.000
 - Knelpunten De Gouw € 18.000
 - Bediening brug en sluis Rustenburg € 10.000
 - Opstellen projectplan en aanvragen subsidie wandelroutenetwerk € 5.000
 - Inhuur beleidsmedewerker voor uitvoering NRP € 49.000
- Reserve Kapitaalgoederen: De kosten voor onderhoud aan kapitaalgoederen bedragen € 32.000. Hieraan ligt een onderhoudsplan ten grondslag.
- Reserve ter dekking van kapitaallasten paviljoen Streekbos: Er is € 1.000 onttrokken ter dekking van de afschrijvingslasten.
- Reserve ter dekking van afschrijvingslasten Natuur- en Recreatieplan: Betreft € 1.000 voor de afschrijving van de aanlegvoorzieningen Drachterveld.

Bestemming gerealiseerd jaarresultaat 2017

Het positieve rekeningresultaat 2017 bedroeg € 42.000. Dit bedrag is toegevoegd aan de Reserve Natuur en Recreatieplan. Dit is besloten in de vergadering van het algemeen bestuur van 11 juli 2018.

Vaste schulden

Vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar

De onderverdeling en het verloop van de in de balans opgenomen vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar is als volgt:

Vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar	Boekwaarde per 31-12-2018	Boekwaarde per 31-12-2017
<i>Onderhandse leningen:</i>		
- binnenlandse banken en overige financiële instellingen	1.587.000	1.687.000
Totaal	1.587.000	1.687.000

De totale rentelast voor het jaar 2018 met betrekking tot de vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar bedraagt € 54.000. In 2019 bedraagt de aflossing € 100.000.

VLOTTENDE PASSIVA

Onder de vlottende passiva zijn opgenomen:

Vlottende passiva	Boekwaarde per 31-12-2018	Boekwaarde per 31-12-2017
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	339.000	617.000
Overlopende passiva	162.000	69.000
Totaal	501.000	686.000

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De in de balans opgenomen kortlopende schulden kunnen als volgt gespecificeerd worden:

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	Boekwaarde per 31-12-2018	Boekwaarde per 31-12-2017
Banksaldi	0	0
Overige schulden	339.000	617.000
Totaal	339.000	617.000

Overlopende passiva

De specificatie van de post overlopende passiva is als volgt:

Overlopende passiva	Boekwaarde per 31-12-2018	Boekwaarde per 31-12-2017
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	15.000	51.000
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren - overige Nederlandse overheidslichamen	139.000	10.000
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	8.000	8.000
Totaal	162.000	69.000

In onderstaand overzicht wordt het verloop weergegeven van de overlopende passiva over het jaar 2018:

De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	Boekwaarde per 31-12-2017	Toevoegingen	Vrijval	Boekwaarde per 31-12-2018
Subsidie provincie NH Knelpunt vrij maken vaarroute Rustenburg-Verlaat	10.000		8.000	2.000
Subsidie wandelnetwerk	0	137.000		137.000
Totaal	10.000	137.000	8.000	139.000

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Het Recreatieschap is voor een aantal toekomstige jaren verbonden aan verschillende, niet uit de balans blijvende, financiële verplichtingen (bedragen zijn vermeld per jaar)

Erfpacht:

Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier; Vlietsingel (einddatum 31-12-2025) € 7.000

Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier; deel Nesbos (einddatum 1-1-2056) € 10.000

Huur:

Huur werkschuur Middenmeer (einddatum 1-1-2024) € 3.000

Vergoedingen werkschuur Middenmeer (einddatum 1-1-2024) € 3.000

Dienstverleningsovereenkomst:

Het Recreatieschap heeft een dienstverleningsovereenkomst met de SED organisatie voor facilitaire en ambtelijke ondersteuning. Deze is jaarlijks opzegbaar. € 128.000

Bijlagen

Bijdrage 2018 per deelnemer

Deelnemers	Aantal inwoners	Bijdrage per inwoner
	1-1-2017	€ 5,30
Gemeente Drechterland	19.383	€ 103.000
Gemeente Enkhuizen	18.474	€ 98.000
Gemeente Hoorn	72.519	€ 384.000
Gemeente Koggenland	22.524	€ 119.000
Gemeente Medemblik	44.058	€ 234.000
Gemeente Opmeer	11.421	€ 61.000
Gemeente Stede Broec	21.553	€ 114.000
Totaal	209.932	€ 1.113.000

Overzicht baten en lasten per taakveld

Taakveldenlijst		Lasten	Baten
0. Bestuur en ondersteuning			
0.4	Overhead	€ 156.000	€ 0
0.5	Treasury	€ 0	€ 0
0.8	Overige baten en lasten	€ 0	€ 0
0.10	Mutaties reserves	€ 148.000	€ 335.000
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	€ 33.000	€ 0
2. Verkeer en vervoer			
2.3	Recreatieve havens	€ 15.000	€ 1.000
5. Sport, cultuur en recreatie			
5.7	Openbaar groen (openlucht) recreatie	€ 1.322.000	€ 1.338.000
Totaal		€ 1.674.000	€ 1.674.000

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan de gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Westfriesland

VERKLARING OVER DE IN DE JAARSTUKKEN OPGENOMEN JAARREKENING 2018

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2018 van de gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Westfriesland te Bovenkarspel gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- Geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2018 als van de activa en passiva van de gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Westfriesland op 31 december 2018 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincie en gemeenten (BBV).
- Zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2018 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling, zoals opgenomen in het normenkader dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 9 november 2018

De jaarrekening bestaat uit:

- Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening en de toelichting.
- De balans en de toelichting op de balans.
- De bijlage met het overzicht van baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 9 november 2018. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Westfriesland zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijk van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 16.410, waarbij de bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het controleprotocol WNT 2018. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij aan het algemeen bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 14.480 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve of WNT-redenen relevant zijn.

VERKLARING OVER DE IN DE JAARSTUKKEN OPGENOMEN ANDERE INFORMATIE

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- Het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen.
- Bijlage 'Bijdrage 2018 per deelnemer'.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- Met de jaarrekening verenigbaar is zoals bedoeld in artikel 213 lid 3 sub d Gemeentewet en geen materiele afwijkingen bevat.
- Alle informatie bevat die op grond van het BBV is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de voor de gemeenschappelijke regeling van toepassing zijnde vereisten in de Gemeentewet en aan de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

BESCHRIJVING VAN VERANTWOORDELIJKHEDEN MET BETREKKING TOT DE JAARREKENING

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling, zoals opgenomen in het normenkader.

In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 9 november 2018 en het Controleprotocol WNT 2018, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten.

Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.

- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Zoetermeer, 14 maart 2019

Astrium Overheidsaccountants B.V.

Was getekend,
Drs. R.A.D. Knoester RA

RECREATIESCHAP

WESTFRIESLAND

Jaarstukken 2018 'in één oogopslag'

Programma 1 - Recreatieterreinen

Wat hebben we bereikt?

Het beheer en onderhoud van de terreinen is de corebusiness van het Recreatieschap. Het beheer is primair gericht op de recreatie. Maar waar het kan, gaat dit zo natuurlijk en ecologisch mogelijk en dragen wij daarmee bij aan de biodiversiteit in de regio.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Het Recreatieschap heeft ruim 300 hectare aan recreatieterrein in beheer. De terreinen bevatten vele kilometers wandel- en fietspaden, bruggen en steigers, parkmeubilair, waterlopen en open waterpartijen die beheerd en onderhouden worden om de kwaliteit op peil te houden. De terreinen worden intensief gebruikt. De inrichting sluit daar op aan waardoor het beheer intensief en veelomvattend is.

In het Natuur- en Recreatieplan Westfriesland heeft het Recreatieschap zichzelf als doel opgelegd de biodiversiteit te willen bevorderen. Dit is gedaan door - waar dit kan - zo natuurlijk mogelijk te beheren en door in de terreininrichting rekening te houden met de biodiversiteit of het beheer hiervoor aan te passen.

Programma 2 - Recreatieve netwerken

Wat hebben we bereikt?

Het Recreatieschap heeft in 2018 de recreatieve netwerken voor het fietsen, varen en wandelen in Westfriesland beheerd. Daarbij ging het om ontwikkeling van de netwerken en de plaatsing, beheer en onderhoud van de bebording.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Wandelnetwerk

In 2017 is gestart met de planvorming voor de verdere ontwikkeling van het wandelnetwerk tot een gebiedsdekkend netwerk. Voor de bestaande delen van het netwerk is het beheer gevoerd om het netwerk en de bewegwijzering in stand te houden.

Fietsroutenetwerk

Het Recreatieschap beheert het fietsroutenetwerk in Westfriesland. Het gevoerde beheer is gericht op instandhouding van de bewegwijzering. Daarnaast voerde het Recreatieschap het secretariaat van de Beheerstichting Fietsroutenetwerk Westfriesland en Noord-Kennemerland en heeft het de werkzaamheden van deze stichting uitgevoerd.

Vaarnetwerk

In 2017 is het Recreatieschap gestart met het vernieuwen van de bewegwijzering van het vaarnetwerk in Westfriesland. De nieuwe bewegwijzering is fysiek en qua vormgeving afgestemd met de aangrenzende regio's. Hiermee is de aanzet gegeven voor een provinciaal vaarnetwerk voor sloepen en de kleine recreatievaart. Daarnaast is gewerkt aan het oplossen van knelpunten en het voorkomen van nieuwe knelpunten.

Programma 3 - Algemeen beheer en beleid

Wat hebben we bereikt?

In 2016 zijn het Natuur- en Recreatieplan Westfriesland en het bijbehorende uitvoeringsprogramma vastgesteld. In 2018 zijn er verschillende projecten uit het plan gestart en enkele afgerond. Omdat er bij het maken van het Natuur- en Recreatieplan een duidelijke koppeling is gelegd met het Pact van Westfriesland, dragen deze projecten ook bij aan de realisatie van de ambities uit het Pact. De uitvoering is en zal worden opgepakt samen met de gemeenten en andere (beherende) partijen in de regio.

Ook is er ingezet op communicatie en informatievoorziening. Naar recreanten en de (politieke) achterban: het bestuur en de gemeenteraden, provincie en andere partners.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

In het uitvoeringsprogramma van het Natuur- en Recreatieplan Westfriesland staan verschillende projecten. Alle met hun eigen dynamiek. Hierdoor is het onvermijdelijk dat het plan regelmatig moet worden bijgesteld en geactualiseerd. Dat is ook in 2018 gedurende het begrotingsjaar gedaan.

Er zijn verschillende projecten van het Uitvoeringsprogramma gestart of afgerond in 2018. Dit waren projecten die betrekking hebben op de (door)ontwikkeling van de routenetwerken, kwaliteitsverbetering van de recreatieterrein, maar ook op het gebied van beheer en ontwikkeling in het algemeen.

Voorlichting

De externe communicatie aan recreanten en toeristen verloopt via de Destinatie Marketing Organisatie Holland boven Amsterdam. Nieuws dat van belang is voor de Westfriese inwoners loopt via de regionale en lokale kranten, de website van het Recreatieschap sociale media en de nieuwsbrieven.

De voornaamste PR-activiteit zijn RecreActief Westfriesland en wordt er deelgenomen aan de themabijeenkomsten op de regionale raadsledenbijeenkomsten

Dagelijkse taken

Vanzelfsprekend voert het Recreatieschap zijn dagelijkse beleids- en projectmatige taken uit. Daarbij gaat het bijvoorbeeld om gevraagde en ongevraagde advisering en belangenbehartiging ten behoeve van de recreatie.

Programma 4 - Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Dit programma bevat enkel de ramingen en verantwoordingen voor het budget onvoorzien, rentebaten van uitgezette geldlening aan de gemeente Hoorn en de bijdragen van de deelnemende gemeenten.

De post onvoorzien bedroeg op 1 januari 2018 €25.000 en is niet aangewend in het begrotingsjaar.

Deelnemers	Aantal inwoners 1-1-2017	Bijdrage per inwoner € 5,30
Gemeente Drechterland	19.383	€ 103.000
Gemeente Enkhuizen	18.474	€ 98.000
Gemeente Hoorn	72.519	€ 384.000
Gemeente Koggenland	22.524	€ 119.000
Gemeente Medemblik	44.058	€ 234.000
Gemeente Opmeer	11.421	€ 61.000
Gemeente Stede Broec	21.553	€ 114.000
Totaal	209.932	€ 1.113.000

Wat heeft het gekost?

Programma	Primitieve begroting 2018	Begroting na wijziging 2018	Werkelijk 2018
Programma 1 - Recreatieterreinen	841.000	1.013.000	908.000
Programma 2 - Recreatieve netwerken	48.000	261.000	121.000
Programma 3 - Algemeen beheer en beleid	243.000	313.000	308.000
Programma 4 - Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	25.000	25.000	0
Overhead	158.000	158.000	156.000
Vennootschapsbelasting	0	0	0
Totaal lasten	1.315.000	1.770.000	1.493.000
Programma 1 - Recreatieterreinen	148.000	208.000	198.000
Programma 2 - Recreatieve netwerken	13.000	33.000	8.000
Programma 3 - Algemeen beheer en beleid	0	0	5.000
Programma 4 - Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	1.129.000	1.128.000	1.128.000
Overhead	0	0	0
Vennootschapsbelasting	0	0	0
Totaal baten	1.290.000	1.369.000	1.339.000
Totaal saldo van baten en lasten	-25.000	-401.000	-154.000
Toevoeging reserves	45.000	148.000	148.000
Onttrekking reserves	91.000	559.000	335.000
Totaal mutaties reserves	46.000	411.000	187.000
Resultaat	21.000	10.000	33.000
	Voordelig	Voordelig	Voordelig

Reserves

	Stand 1-1-18	Stand 31-12-18
Algemene reserve	41.000	41.000
Reserves t.b.v. de uitvoering van het Natuur- en Recreatieplan	2.154.000	2.031.000
Overige bestemmingsreserves	236.000	429.000
Totaal reserves	2.645.000	2.501.000